

«وطن امروز» از محورهای اقتصادی قرارداد سوآب گازی ایران با ترکمنستان و جمهوری آذربایجان گزارش می دهد

مشت پُر ایران در مذاکرات

امضای قرارداد سه جانبه انتقال گاز با همسایگان شمالی به عنوان نمونه موفق بهره گیری حداکثری از ظرفیت های منطقه و گسترده شدن سبد دیپلماسی می تواند موجب تحول در رویه سیاست خارجی کشور شود

صفحات ۵ و ۲

دور جدید گفت و گوهای ایران و ۱+۴ روز گذشته در وین آغاز شد

اولویت ایران: لغو تحریم ها

تیترهای امروز

وزیر صنعت، معدن و تجارت در رأس هیأتی از فعالان اقتصادی وارد دمشق شد
صمت سوریه
فاطمی امین: می توان محصولات متعددی در سوریه تولید و به دیگر کشورهای عربی و منطقه صادر کرد

معاون حقوقی سپاه درباره آخرین وضعیت حقوقی پرونده ترور شهید سلیمانی عنوان کرد

در آستانه صدور کیفرخواست

شناسایی ۱۲۴ متهم
نیابت ۵ کشور برای پیگیری پرونده
کیفیت هوای تهران در ۱۸ ایستگاه در شرایط قرمز قرار گرفت

تنگی نفس تهران

رئیس فراکسیون محیط زیست مجلس در گفت و گو با «وطن امروز»: مجلس با دولت برای حل معضل آلودگی هوا در تعامل است

مهرداد بذریاش تأکید کرد
صلاحیت دیوان برای نظارت بر همه اموال عمومی

نگاه

دستاوردهای قانون مجلس برای لغو تحریم ها

محمود عباس زاده مشکینی *

مهم ترین مصوبه مجلس در ۱۰ سال گذشته قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم ها و صیانت از منافع ملت ایران بوده است که نباید آن را دست کم گرفت. این قانون که سال گذشته در بی شهادت دکنتر فخری زاده مصوب شد، عملاً توانست دولت جمهوری اسلامی را از جایگاه متهم به جایگاه مدعی ارتقا دهد و ملت ایران هم مطالبه گر جامعه جهانی بویژه گروه ۵+۱ شد. سیاست خارجی جمهوری اسلامی بویژه در حوزه برجام با قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم ها، اقدامات علمی ویژه در بخش تحقیق و توسعه و اقدامات لازم برای ذخیره اورانیوم غنی شده اشاره کنم که تمام اینها برگ برنده جمهوری اسلامی در مذاکرات وین محسوب می شود. قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم ها دستاوردی فنی و ملموس و ویژه در حوزه انرژی هسته ای برای کشورمان داشته و امروز به عنوان برگ برنده غیرقابل بازگشت در هر مذاکره ای محسوب می شود که غربی ها بخواهند از جمهوری اسلامی دست بالا را در اختیار دارند و نمی توانند حقوق ملت ایران را نادیده بگیرند. اگر مذاکره را به معنای بده بستن تعریف کنیم، جمهوری اسلامی ایران برگ های ارزشمندی برای بازی دارد. شکست یا پیروزی در مذاکرات شرایط فعلی مفهومی ندارد، البته با توجه به اینکه ایران از غربی ها طلبکار است، پیروز این میدان خواهد بود و طرف های مقابل باید به تعهدات خود عمل کنند. قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم ها و صیانت از منافع ملت ایران در عرصه سیاسی دستاوردهای خوبی برای تهران داشته و موجب شده سیاست متغیر دولت سابق بعد از این مصوبه مجلس یازدهم به سیاست فعال تغییر وضعیت دهد و به مذاکره ای که به دنبال آن بودند که جمهوری اسلامی را در جایگاه متهم نشانند هم بخواهد متوجه شدند مدعی اصلی مذاکرات ایران است، نه پانتهخت های اروپایی و آمریکا. اگر طرف مقابل بخواهد مذاکرات هسته ای فرسایشی کند، تیم مذاکره کننده ایرانی بر اساس قانون اقدام راهبردی عمل خواهد کرد و مجلس و دولت هم اجازه نمی دهند مذاکرات فرسایشی شود.

* سخنگوی کمیسیون امنیت ملی مجلس

علی باقری: تا زمانی که کارزار فشار حداکثری آمریکا نفس می کشد، احیای برجام سخن گزافی بیش نیست

میخائیل اولیانوف: شرکت کنندگان در نشست بر سر برداشتن گام های فوری بیشتر توافق کردند

انریکه مورا: ما به طور کامل «حساسیت های سیاسی» دولت جدید ایران را به حساب خواهیم آورد

چرا ایران هم باید از نواقص برجام بگوید

«توافق» می تواند ضمانت اجرا داشته باشد که نواقص بنیادین توافق برجام را اصلاح کند. در این گزارش آمده است: «توافق اصلی و اولیه برجام (همان توافقی که سال ۲۰۱۵ میلادی به امضا رسید)، ملو از کاستی ها و نواقص بود و در عین حال عملاً به برنامه اتمی ایران مشروعیت می بخشید». با توجه به این مساله می توان به صراحت بیان کرد اتفاقاً نواقص برجام از دید ایران، عدم توانایی این توافق برای به رسمیت شناختن حق ایران در جهت رسیدن به دانش و انرژی صلح آمیز هسته ای بوده است؛ توافقی که نتواند آمریکا یا متحدانش را وادار کند به حق ایران برای دستیابی به انرژی صلح آمیز هسته ای احترام بگذارد، در نهایت تنها چند ماه می تواند اجرایی شود و به دلیل اینکه منافع ملی کشورمان را نیز تأمین نمی کند، خاصیت چندانی نخواهد داشت. بازگشت ایران به آمریکا به میز مذاکره (گرچه این مذاکره برای مسائل هسته ای نیست و برای رفع تحریم ها است) نشان نمی دهد اما در جزئیات مربوط به فعالیت های هسته ای ایران، اشکالات زیادی ایجاد کرده و نمی تواند کارگشا باشد. در زیر به چند نمونه از نواقص برجام که نتوانست اهداف ایران را تأمین کند، پرداخته می شود:

- عدم تضمین اجرای توافق: یکی از بزرگ ترین و قابل مشاهده ترین نواقص برجام این بود که طرف های غربی بر ابرحتی نتوانستند آن را زیر پا گذاشته و در عمل آن را اجرایی نسازند. تنها بیرون آمدن ترامپ از توافق برجام نبود که آن را با شکست مواجه کرد، در طول یک سال ابتدایی زمان دولت اوباما که این توافق به قول آمریکایی ها در حال اجرا شدن بود، تحریم های اساسی وضع شده علیه ایران بر داشته نشد و طرف غربی بویژه آمریکایی ها هر بار بهانه جدیدی برای برنداشتن تحریم ها ارائه می کردند. در شرایط فعلی آمریکایی ها با اشاره به طرح مجلس شورای اسلامی برای لغو تحریم ها پیشین در بستن قراردادی قطعی و محکم با غرب است. از سال ۲۰۱۵ که برجام به امضای طرفین رسید تا همین امروز که بیش از ۶ سال از اجرایی شدن آن می گذرد، در داخل ایران نیز نقدهای زیادی به این توافق شده است؛ در واقع اگر توافق برجام برای برخی گروه ها در داخل آمریکا توافقی بد بوده است، در داخل ایران نیز منتقدان آن را توافقی کاملاً خوب برای کشورمان ندانسته و هم اینک بازگشت به آن را کاملاً به نفع منافع ملی کشور نمی دانند. اندیشکده هریتیج نوشته است:

جمهور آمریکا با اشاره قلم خود می توانند از آن بیرون آمده و کل توافق را زیر سوال ببرند.

- مکانیسم ماشه: مکانیسم ماشه یکی دیگر از ایرادات اصلی برجام بوده که با گذر زمان تأثیر گذاری منفی اش بر پروسه پیشرفت مذاکرات هسته ای و همچنین اجرایی شدن توافق برجام را به نمایش گذاشت. تا زمانی که کشوری مانند آمریکا یا هر کشور غربی دیگری بدون توجه به گزارش های آژانس بین المللی انرژی اتمی درباره متعهد ماندن ایران به اجرای تعهدات برجامی، می تواند با توسل به برخی گزارش های اطلاعاتی دستکاری شده و همچنین ادعاهای بی اساس، مکانیسم ماشه را فعال کرده و دوباره پرونده هسته ای ایران را به شورای امنیت ببرد، نمی توان توقع داشت اجرایی کردن توافق هسته ای به مدت زیادی بتواند ادامه پیدا کند. اگر چه تلاش های ترامپ برای فعال کردن مکانیسم ماشه به شکست انجامید و رسوایی بزرگی برای ایالات متحده به بار آورد اما ادامه یافتن این مکانیسم در توافق احتمالی جدید ایران با غرب می تواند بار دیگر اجرایی شدن این توافق را به حال روحی (!) انتخابات ریاست جمهوری آمریکا و کسانی که سکان هدایت کاخ سفید را در دست می گیرند، منوط کند. اگر قرار باشد توافق هسته ای ایران با دنیا به رسمیت شناخته شده و به صورت دقیق اجرایی شود، باید به هر صورت ممکن جلوی تأثیرات مسائل داخلی کشورهای غربی بویژه آمریکا بر توافق بین المللی ای مانند برجام گرفته شود.
- برجام نقشی در حفاظت از امنیت ایران ندارد: یکی از ایرادات مهم برجام بویژه رفتار طرف های غربی متحدان شان در منطقه با این توافق، این بود که توافق ایران با غرب نتوانست امنیت ایران و همچنین امنیت سایت های هسته ای و موشکی کشورمان را تأمین کند و طرف غربی بویژه آمریکا که همکاری بسیار نزدیکی با رژیم صهیونیستی در تولید ویروس های مختلف مانند استاکس نت داشت و بدین ترتیب قصد داشت بر فعالیت های هسته ای صلح آمیز ایران نیز تأثیر گذاری منفی داشته باشد، در طول دوران برجام نیز ادامه پیدا کرد و پس از آن، کار به خرابکاری و عملیات نفوذ در داخل تأسیسات هسته ای ایران کشید. در مذاکرات فعلی نته تنها باید تضمین نمی دهد دولت بعدی آمریکا یا حتی دولت خودش دوباره از برجام بیرون بیایند، بلکه تضمین نمی دهد متحد اصلی بیرون

در منطقه یعنی رژیم صهیونیستی دست به اقدامات خرابکارانه در طول اجرایی شدن توافق جدید نزنند. توافق برجام توافقی بود که به تأیید و تصویب شورای امنیت سازمان ملل متحد رسید، این یعنی تمام کشورهای عضو سازمان ملل متحد باید به آن پایبند باشند. اگر که بتواند جلوی اقدامات خرابکارانه رژیم صهیونیستی را بگیرد، بازگشت دوباره به برجام یا حتی بستن توافق جدید با آمریکا و متحدان غربی اش کاملاً بی اساس و بی ثمر خواهد بود و این وظیفه شورای امنیت است که سازو کار حقوقی برای مقابله با دولت هایی قرار دهد که به هر نحوی می خواهند تأثیر منفی بر اجرایی شدن این توافق داشته باشند.

- بازه زمانی طولانی اجرایی شدن برجام و محدودیت های هسته ای ایران: اگر چه مخالفان برجام در آمریکا و یا کشورهای اروپایی بر این عقیده اند باز زمانی ۱۵ ساله یا حتی ۱۰ ساله برای برداشته شدن برخی تحریم ها و عادی شدن فعالیت های هسته ای ایران، بازای کوتاه است و محدودیت ها بر برنامه هسته ای کشورمان باید برای دهه های متعددی ادامه داشته باشد، اما از منظر ایران این مدت زمان بسیار طولانی ای است و با توجه به بدعهدی کشورهای غربی بویژه تغییر و تحولات عمده ای که در سیاست این کشورها به وجود می آید، نمی توان امید داشت هر توافق دیگری در آینده بتواند برای ۱۰ تا ۱۵ سال آینده ماشه پیدا کند؛ اگر چه در نگاه بدبینانه ایران حتی نمی تواند انتظار داشته باشد این توافق تا پایان دولت بایدن نیز ادامه یابد. بنابراین مساله ای که اینجا مطرح می شود این است که اعمال محدودیت ها بر برنامه هسته ای ایران و پس از آن به رسمیت شناختن کامل آن در مجامع بین المللی بویژه آژانس بین المللی انرژی اتمی باید محدود و کوتاهتری داشته باشد و مساله هسته ای ایران به سرعت به سمت اقدامی عادی پیش برود.
- مشکل اصلی: روح برجام در گزارشی که تعدادی از اندیشکده های آمریکایی برای بررسی نواقص برجام تهیه کرده اند، آمده است: یکی از دلایل عمده مخالفت با برجام و ناقص بودن آن این است که به مسائل موشکی ایران نپرداخته است. در این گزارش آمده است: «در واقع ایالات متحده آمریکا نمی تواند فراموش کند در ژانویه ۲۰۲۰، ایران در پاسخ به حمله پهپادی آمریکا که موجب ترور ژنرال قاسم سلیمانی، فرمانده سپاه قدس